

da vera ne upeša. Prosimo, le-še imejte na Tinskem žegnanje, jih še ni dosti 12! V Zibiki pa nič!

Jesenice na Gorenjskem. Naši črni bratje na Jesenicah pa res znajo, pa saj lahko, saj imajo vse v rokah. Znani in slavni župnik Janez Zabukovec znal si je pridobiti izvan fare — tudi županstvo v roko. Kaplan Evgej je tovarni — vzel „musikante“ in kaplan Čuk si je napravil pobožni „teater“. Vprašam te dragi bralec, kaj pa še nimajo naši črnuhi v Jesenicah v rokah? Se več, jeseniške pobožne dekleta tudi! — Samo govori na ulici z njo, samo en pogled, drugi dan že dobi dotična mati „Vorladungo“ podpisana od fajmostra Zabukovca v župniško pisarno! — Mati pride in veliki španski inkvizitor v osebi fajmestra Janeza Zabukovca stope pred njo, jo osorno pogleda, in njeno hčerko vrže iz „Marijinega društva!“ Čez nekaj tednov že konstatira, da je dotična bivša „Marijina devica“ v drugem stanu! Ali ni naš fajmošter Janez Zabukovec mar učeni mož? Fajmošter, župan, doktor, babica!! ... Per mej duha, takih mož je pa malo na Kranjskem! A še nekaj! Preiskovalni sodnik je tudi! Tedaj ob enem tudi jurist! Saj je lepo mlado punco takoj obdolžil, da hoče črvička katerega pod srcem nosi, skriti! Morabiti jo hoče že danes obdolžiti pri državnemu pravniku za „detomorilko“. Seveda bomo mi z to cerkveno miš kmalo obračunali in mož se bode mogel zagovarjati pri sodniji! Kako napihnjeni in drzni fajmošter do takih skrivnosti pride! Ali je mar on punco telesno preiskaval? Mislim da ne, saj nima skušnjo za babico! Mi le lahko toliko danes rečemo, da je dotična gospodična do danes še prosta vseh telesnih težav in da je njeni mladosti se zahvaliti, da še ni pobožnega fajmoštra za ušesa prišla! Tako daleč gre fajmoštrova komanda na Jesenicah. Ako pa fajmošter Zabukovec misli, da so ostale „Marijine device“ samo angelčki na Jesenicah se moti! Do danes smo skrivali njihne grehe, saj nas tudi niso brigale nič te blažene device, kedor pa veter seje, naj vihar žanje! Od sedaj se bomo do pa malo bolj pobrigali za pobožno početje na Jesenicah. Odkrili bomo še marsikateri pobeljeni grob, ako bode nas še nadalje pobožni fajmošter izžival. Naše matere še tudi nimajo kosmato dušo, da bi se bale vsacega črnuha.

En koledar zastoj dobi vsakdo, kdor jih vzame deset. Naši prijatelji se naj torej zbirajo in naj skupno koledarje naročijo. Cena 1 koledarja 60 vin., s poštino 70. vin. Razširjajte naš edini kmetsko-napredni koledar!

Novice.

Vera in klerikalstvo. „Salzburger Volksblatt“ piše: „Katoličanstvo in vera sploh nimata nobene stike s klerikalizmom; nasprotno, klerikalizem je največji sovražnik vere. Klerikalizem omadežuje Bogu posvečene kraje s svojimi hujskajočimi govori; on nosi sovraštvo in razdor med ljudstvo, med domovje in družino, kakor smo to zlasti ob volitvah tudi pri nas že stoterokrat doživeli; klerikalizem seje nezadovoljnost, hujska, da pridobi glasove za svoje kandidate, ženo proti možu, očeta proti sinu, in to vse edino za politični dobiček, katerega hoče na ta način pridobiti. In klerikalni voditelji nas hočejo nafarbati, da je to Bogu dopadajoče delo! To naj pravijo duševno revnim slabotnejšem, ne pa mišlečim ljudem. Klerikalcem bi bilo seveda najljubše, ako bi se jih mirno pustilo pri njih temnem delu. Ali tega ne more in ne sme noben pošten prijatelj ljudstva pripustiti. Bilo bi naravnost zločin na ljudstvu, ako bi se ga ne preprečilo o njegovem najljutnejšem sovražniku. Brezvestnež je, ki oškoduje svoje soljudi na posesti in premoženju; on zapade kazenski postavi in pride pod ključ. Klerikalni hujskači pa, ki s svojim delovanjem javno življenje zastrupijo, mir v državi, deželi in občini kalijo, ljudstvo proti državnim uredbam nemoteno gonijo, se pusti vedno in povsod nezakazovane. Ja, razve-

selujejo se dostikrat celo visokega varstva, ker so hinavsko patriotje, ko je njih patriotizem ravno tako nepravilen in izlagan, kakor njih trditve, da je vse kar storijo, namenjeno le v višjo čast Božjo, za cesarja in domovino. — Klerikalizem škodoval je še povsod, kjer je prišel do vladanja. Dežela, ki mu zapade, gre kulturelno nevzdržljivo nazaj, njeno potrebo do izobrazbe siloma zadržuje, njeno prebivalstvo postaja duševno revno. — Zato smatramo za svojo dolžnost, da se borimo z vsemi sredstvi proti temu klerikalizmu, ki nima ničesar opraviti s pravo vero, temveč jo naravnost omadežuje. Naloga naprednega časopisa je, da razkrinka one hinavce, ki obračajo svetohlinsko oči proti nebu, enaki volku v ovčji koži, ki lazijo okoli svojih soljudi, ki se bahajo s svojimi talmi-krščanstvom in se delajo pobožne, kar pa jim ne brani, da napadajo, zahrbtno bližnega, ako jim ta ne dopade.

Prvaški deželni izdajalci. V Trstu izhaja prvaški list „Edinost“, katerega ureduje neki bivši „feldvebel“. Temu listu se je pričelo zadnji čas kar mešati. Najraje bi imela „Edinost“, da se Avstrija kar čez noč podrne in na njenih razvalinah ustanovi velika „jugoslovanska država“; za vladarja bi bil na vsak način najbolj primeren knez črnogorski in vladar vseh ovčjih tatov, Nikita (Nemci mu pravijo: Nix-ist-da!) ... Ali brez šale. Mi se le čudimo, da pusti avstrijska vlada tako nemoteno deželno izdajstvo razširjevati. Tako piše „Edinost“ v eni svojih zadnjih števil: približno to-le: Mi (namreč balkanski „Jugoslavlani“, ki eden drugega pobijajo in eden drugega kradejo), mi zahtevamo v prvi vrsti avtonomijo Bozne in Hercegovine (z drugimi besedami povedano: ti ovčji tatovi zahtevajo, da bi Avstrija njim pristupila okupacijsko ozemlje, za katerega je že toliko denarja in krvi potrosila). Avstrija stoji glasom izjave „Edinosti“ pred alternativno: ali zapusti Bozno, ali pa povzroči vojno, ki ji bode zelo draga prišla, ki jo morda celo uniči. Vzemimo, da se borita Črnagora in Srbija sama proti Avstriji. Ako nas Avstrija premaga, kaj potem? Vojna čast! Ali ta bi le povišala število onih vprašanj, ki požrejo notranjo silo avstrijsko. Mi pa upamo, da pride do združenja balkanskih držav, katerim se mora pridružiti tudi Bolgarija. Ferdinand koburški bode potem iz dežele moral. Rumunska se bode tudi pridružila, že zaradi svojih nad glede Siebenburske in Bukovine. Avstrija ima potem celi Balkan proti sebi. Ako pride Nemčija na pomoč, potem nastane evropska vojska. Francozi in Rusi bi prišli v Nemčijo, angleška mornarica pa bi napravila konec. Za Avstrijo stoji stvar torej v vsakem oziru slabo ... Tako pišejo in mislijo slovenski prvaki. Nam se le čudno zdi, da vlada teh nesramnih izdajalskih kričavcev za ušesa ne prime. Ko bi rečimo kdo na Srbskem tako nesramno proti revolverskemu Peterčku ali sploh proti Srbiji pisal, bi ga že davno obesili. Pri nas pa se nahajajo med deželnimi izdajalci celo — c. k. hofrati!

Blamirani Hribar. Ljubljanski „purgermajster“, bivši agent in po domače „Žane iz Iblane“ je čutil zopet potrebo, da se v vsej javnosti osmeši. Odposlal je namreč te dni vsem slovenskim poslanecem avstrijske državne zbornice v ruskem jeziku pisano pismo, v katerem je zaradi zadnjih ljubljanskih dogodkov naprej hujskal. Pri temu pismu je dvoje zanimivo: Prvič je zanimivo, da se ravno Hribar upa tožiti glede ljubljanskih dogodkov. Saj je vendar po celem svetu znano, da je Hribar sam glavni krivec v ljubljani pretečene krvi. Ko bi Hribar imel le malo zmisla o odgovornosti župana mesta, nastopil bi drugače in pognal bi tiste lopove, ki so več dni kakor razbojniki divjali, v njih skrite kote. Hribar je v času zadnjih dogodkov dokazal, da je popolnoma nezmožen za službo županovo, da je sicer morda dober agent, nikdar pa ne dobri predstojnik kranjskega stolnega mesta. Vsak drugi župan bi bil napravil pred nesrečo red. Ali Hribar je bil sam med prvimi hujskači, on si je sam dotične izgrede želel. Zdjaj pa tarna in joka, zdaj vpije in se dela za „narodnega mučenika!“ Vraga, „Žane iz Iblane“, tvojega hinavskega divjanja in rogoviljenja so bode svet končno naveličal. Za nas Štajerce si seveda človek brez pomena. Ali treba bode tudi avstrijski javnosti povedati, kdo in kaj da si! Bivši agent

menda ne bode vznemirjal celi avstrijski jug. V drugi vrsti pa je zanimivo pismo „Žaneta iz Iblane“, ker je pisano v ruskem jeziku. Hribar se, kakor je znano, vedno hvali, da zna govoriti v vseh slovanskih jezikih. Ali misliti menda ne zna v nobenem jeziku. Drugače bi pač vedel, da v Avstriji ne velja ruski jezik, da s tem činom le razjasni svoje panslavistično mišljenje ... „Žane iz Iblane“ je vsled tega tudi doživel, da so mu rusinski poslanci dotično pismo klobasirajo nazaj poslali, češ da je spisana v njim tujem jeziku. Rusini so ruski sosedi, torej bi morali v prvi vrsti ruščino razumeti. Ali niso jo, da, niso jo hoteli razumeti. Prvaki vedno kričijo, da se pride s slovenščino po vsem svetu. Ja vraga, zakaj pa rabijo potem ruski jezik? ... Oj, bivši agent Hribar, ti si se grozovito blamiral. Privoščimo ti iz srca tvojo blamažo. Naj svet izve, da so si ljubljanci za župana izvolili — „Žaneta iz Iblane“.

Iz Spodnje-Štajerskega.

In zopet prvaški polom! Naše prorokovanje, da bode pričelo med prvaki pokati, se že izpolnjuje. Kaže se to zlasti v domovini „narodnega“ poslanca Robleka, v trgu Žalec. Ravnokar se poroča, da je prišla firma trgovca Vinko Babiča v Žalec v konkurz. Posamezni konkurzi sicer niso nič novega. Ali pri prvakah so pri takih konkurzi večinoma prizadeti tudi denarni zavodi. Kajti prvaški zavodi prav radi posojujejo denar ravno takim „narodnim štacunarjem“, ki sicer ne morejo nobene sigurnosti za povrnitev škode dati. Polomu Babiča sledili bodejo še drugi. Brezvestno počenje prvakov s tujimi denarji se kruto maščuje. Vbogi zapeljani kmetje, ki trpijo pri temu škodo!

Trgovca Zanggerja v Celju je dekla posestnika Ivana Jelen, Samca obrekovala, da je dne 21. septembra t. l. pogovarjajoč se z nekaterimi gospodi pred „Narodnim domom“ na razbite šipe „Narodnega doma“ pokazal in pri tem rekel: „To je prav, to je dobro, to je lepo“. Gospod Zangger je tožil Ivano Jelen zaradi razžaljenosti. Zaslišali so se nato vsi gospodje, s katerimi je gospod Zangger takrat govoril, kot priče. Vsi ti so soglasno potrdili, da gospod Zangger ni izustil teh besed, ampak le vprašal, kedaj so se razbile šipe. Na nadaljnje vprašanje, se je li tudi drugod kaj zgodilo, se mu je odgovorilo, da se je pri dr. Sernečevi hiši streljalo. Gospod Zangger je nato vprašal, ako se je pri tem komu kaj zgodilo in ko su mu to zanimali, je rekel: Hvala Bogu! — To je bilo vse, kar se je govorilo. Pri današnji obravnavi je morala Ivana Jelen izjaviti, da je gospoda Zangger po zmoti po krivem dolžila. Nadalje je morala gospoda Zanggerja za odpuščanje prositi in se zavezati, da plača sodnijske stroške. Na ta način se trosi obrekovanje proti poštenim trgovcem in se jim skuša škodovati. Pač prav, da vsacega obrekovalca za ušesa pred sodnijo privleče.

Rogoznica pri Ptuj. Sprejeli smo in objavimo radovoljno sledečo izjavo: Podpisane ženice obžalujemo posestnika Anton Haiduk-a, ker ga nam dobro znani dopis napada ter laže in mu poštenje krade. Me trdimo, da je to laž in neresnično, da bi on pred nami ali nam napil napitnico: „Bog živi Nemce, meni so Slovenci pretumasti!“ Zato svetujemo dopisniku, da to lažnivo izjavo kot neresnično prekliče in prosi dotičnega posestnika odpuščenja. Dopisunu svetujemo, če tega ne stori in če gremo še enkrat tak korajžne žet kakor smo bile takrat, ga srečamo, ga bomo prijele za noge pa peljale po „riti k meši“, da bo potem znal kako se vrabec ustrelil in laž od resnice razdeli ... Marija Biškop, Marija Zorijan, Marija Fras, Marija Vertič, Neža Grandošek, Treza Šveigl iz Rogoznice, Marija Samuda, Kicar.

Prvaško gospodarstvo. Iz Maria-Rast se nam poroča: Na seji tukajšnega prvaškega krajnega šolskega sveta se je sklenilo, da se bode oddajalo letošnjo zimo vsemu učitelstvu les za kurjavo brezplačno. Vsled tega pa so se morale doklade od 58 na 75% zvišati, torej kar za 75%! Mi privoščimo učiteljem drva, čeprav mislimo, da bi si n. p. nadučitelj že lahko sam kurjavo preskrbel; saj ima vendar 2.400 K letne plače. Ali da se tako lahkomišelnost z denarji davkoplačevalcev ravna, to označi pač jasno prvaško gospo-